

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Výběr účetního informačního systému pro firmu

Vypracovala: Kristýna Smejkalová

Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice 2019

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna SMEJKALOVÁ**
Osobní číslo: **E16221**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Výběr účetního informačního systému pro firmu**
Zadávatel katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Vybrat a doporučit konkrétní firmě účetní program, který by nejlépe splňoval požadavky firmy na evidenci účetních dat.

Postup zpracování:

1. Vývoj informačních technologií ve zpracování účetních dat.
2. Charakteristika vybraných účetních programů.
3. Popis vybrané firmy a jejích požadavků a kritérií pro výběr účetního programu.
4. Porovnání účetních programů - jejich možností při zpracování účetnictví ve firmě.
5. Výběr a využití konkrétního účetního programu pro zpracování účetnictví ve firmě a jeho zhodnocení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

1. DOUCEK, P. (2006). *Řízení projektů IS*. Praha: Professional Publishing.
2. GÁLA, L. (2006). *Podniková informatika*. Praha: Grada.
3. KLČOVÁ, H., SODOMKA, P. (2011). *IS v podnikové praxi*. Brno: Computer Press.
4. KOL. AUTORŮ. (2017). *Meritum Účetnictví podnikatelů*. Praha: Wolters Kluwer.
5. PASEKOVÁ, M. (2007). *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Alfa Publishing.
6. Vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Hana Hlaváčková**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **1. února 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. února 2018

Prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 1. 3. 2019

Kristýna Smejkalová

Poděkování

Mé poděkování patří především vedoucí bakalářské práce Ing. Haně Hlaváčkové, za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce. Zároveň velké poděkování patří mé rodině, mým blízkým a přátelům za podporu při studiu na vysoké škole.

Obsah

1	Úvod	3
2	Přehled řešené problematiky.....	4
2.1	Počátky účetnictví	4
2.2	Techniky a formy vedení účetnictví.....	4
2.3	Změny v technologiích vedení účetnictví.....	5
2.3.1	Forma přepisovací.....	6
2.3.2	Forma propisovací.....	6
2.3.3	Mechanizace	6
2.3.4	Automatizace	6
2.4	Podnikové systémy.....	8
2.4.1	ERP systém.....	8
2.4.2	Účetní systém.....	10
2.5	Výběr účetního systému	10
2.5.1	Obsahová kritéria	11
2.5.2	Technická kritéria	11
2.5.3	Obchodní kritéria	11
2.6	Hodnocení systému	12
2.7	Nedostatky účetních systémů	12
3	Metodika.....	14
4	Řešení a výsledky.....	15
4.1	Popis vybraného podniku	15
4.2	Charakteristika vybraných účetních systémů	16
4.2.1	Microsoft Dynamics AX	16
4.2.2	Helios Orange	16
4.3	Důvody uvažování o změně účetního systému.....	17
4.4	Ukázka zpracování účetních dat v programech	17
4.4.1	Microsoft Dynamics AX	17
4.4.2	Helios Orange	19

4.4.3	Zhodnocení zpracování účetních dat.....	21
4.5	Požadavky firmy na účetní systém.....	22
4.6	Porovnávání účetních programů z hlediska požadavků	23
4.6.1	Modul účetnictví a modul daňová evidence	24
4.6.2	Hlavní moduly	24
4.6.3	Modul celní software.....	25
4.6.4	Další moduly.....	26
4.6.5	Ostatní funkce a moduly 1	26
4.6.6	Ostatní funkce a moduly 2.....	27
4.6.7	Služby.....	27
4.6.8	Funkce účtování.....	29
4.6.9	Jiné požadavky.....	30
4.6.10	Kladné reference programu	30
4.6.11	Cena systému	31
4.7	Výsledky hodnocení účetních systémů	32
4.8	Doporučení vybranému podniku.....	33
5	Závěr.....	34
6	Summary.....	36
7	Seznam použitých zdrojů.....	37
8	Seznam obrázků	39
9	Seznam tabulek	40
10	Seznam příloh.....	41
11	Přílohy.....	42

1 Úvod

Účetní systém je nezbytnou součástí každé firmy. Téma této bakalářské práce se týká výběru vhodného účetního informačního systému pro firmu.

Účetnictví bylo využíváno již v otrokářské době. Ještě v minulém století bylo účetnictví zaznamenáváno ručně, než došlo ke zdokonalení této oblasti, a tím i vzniku účetních softwarů. (Novotný, 2018)

Technologie a oblast účetních systémů, se vyvíjí velmi rychle, což může znamenat ztrátu našeho přehledu o této oblasti. Účetních systémů je v dnešní době opravdu mnoho a podniky se setkávají s problematikou výběru vhodného systému. Výběr vhodného účetního informačního systému je nedílnou součástí každé firmy a chybný výběr může znamenat vysoké náklady na změnu nevhodně zvoleného účetního systému.

Cílem této bakalářské práce je vybrat a doporučit dané firmě účetní informační systém, který by nejlépe splňoval jejich požadavky na evidenci účetních dat.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. V první části této bakalářské práce je naznačena historie účetnictví, techniky vedení účetnictví, jeho zaznamenávání a postup technologií ve zpracování účetních dat. Dále jsou zmíněna obecná kritéria výběru účetního systému. Z teoretického hlediska je pohlíženo na to, jak lze programy hodnotit, a také jsou podotknuty důležité nedostatky dnešních účetních programů, kterým je nutno se vyhnout. Tato část je čerpána z odborné literatury a elektronických článků.

Druhá část se věnuje vybranému podniku, systémům a požadavkům podniku. Analyzování požadavků podniku na účetní systém je vykonáno na základě rozhovorů se zaměstnanci a vedením firmy. Pro tuto práci byl vybrán výrobní podnik Motor Jikov Group a.s. V této části jsou charakterizovány dva účetní programy, které jsou následně dle těchto požadavků porovnávány. Na programy je nahlíženo hlavně z pohledu modulů a funkcí, které program obsahuje. Je tedy využita metoda komparace a bodové hodnocení. Jsou hledány rozdíly, ve kterých se programy liší. Závěr této bakalářské práce tvoří doporučení vybranému podniku.

2 Přehled řešené problematiky

2.1 Počátky účetnictví

Účetnictví je nezbytnou součástí každé firmy a dnešního světa. Účetní data se stávají více transparentními a na správnost účetnictví jsou kladeny čím dál přísnější požadavky.

O významnosti technologií, ať už informačních nebo komunikačních, v dnešní době není pochyb. Můžeme se s nimi setkat snad v každé oblasti našeho života.

Účetnictví je vnitřně uzavřená a uspořádaná soustava informací. Díky ní se zjišťuje, měří a hodnotí výsledek hospodaření účetní jednotky. (Paseková, 2007)

První záznamy o tom, že se vedlo účetnictví, sahají až k otrokářům a obchodníkům, kteří vedli záznamy na papyrus a na destičky. Na našem území se začalo objevovat v 18. století. (Novotný, 2018)

Vysokou úroveň mělo využití účetnictví v informačních systémech v podnicích od počátků 60. let v Československu. Tato úroveň byla srovnatelná s mnoha vyspělými zeměmi v Evropě. Až do konce 80. let bylo účetnictví napřed, než jak tomu bylo u odborníků na výpočetní techniku. (Mejzlík, 2006)

Své postavení si vydobyl během zhruba 35 let název „účetní informační systém“. Můžeme si pod ním představit využívání technologií k vedení účetnictví. (Mejzlík, 2006)

2.2 Techniky a formy vedení účetnictví

Charakteristika vedení účetnictví proběhne ze čtyř hledisek:

- Metodické, které se týká zásad, předpokladů a určitého způsobu, jak účetnictví plní svůj úkol.
- Obsahové hledisko vymezující předmět účetnictví.
- Organizační, určující principy struktury účetnictví, které zabezpečují zaznamenávání v účetních knihách.
- Technologické

(Mejzlík, 2006)

První dvě hlediska jsou velmi důležitá pro tvorbu účetnictví jako informačního kanálu a nebudou se v různých podnicích výrazně lišit. Zbylá dvě hlediska mohou být výrazně odlišná, co se týče postupů a technických prostředků ve firmách. (Mejzlík, 2006)

Metodické a obsahové hledisko vymezuje účetní soustavy.

Třetí zadává účetní formu a její problémy, které řeší. Například jak má podnik vést účetní knihy, způsob zachycení účetních případů, informace o archivaci apod.

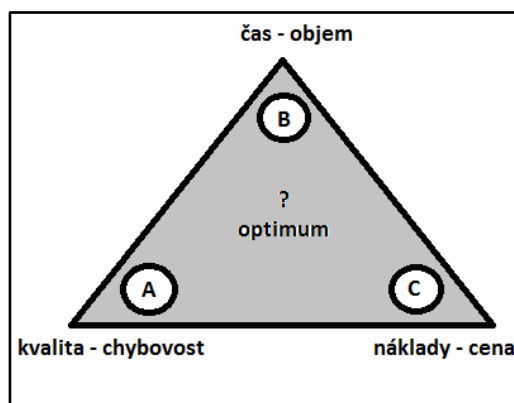
Důležité je se zmínit o teorii účetnictví, která se vyvinula relativně pozdě. Je důležité v ní určit pravidla a hranice, aby v praxi nedocházelo k odlišnostem. Hranice mezi teorií a praxí nejsou jednoznačné. Tyto pojmy se navzájem ovlivňují a to v obou směrech.

(Mejzlík, 2006)

2.3 Změny v technologiích vedení účetnictví

V dostatečné míře je jasné, že s postupem času se věci mění a inovují. Je tomu i tak v účetnictví. Vyvíjelo se po staletí, a to jak zpracovávat účetní informace, jakými postupy apod. U forem a technik účetnictví je hlavní efektivnost.

Obrázek 1: Kritéria efektivnosti pro vedení účetnictví

Zdroj: předloha Mejzlík, 2006, upraveno autorem

Dle obrázku č.1 není možné upřednostnit ani jeden ze tří vrcholů. V technologii vedení účetnictví musí jít tedy o kompromis. Při přiblížení se například k vrcholu C, jsme upřednostnili náklady, ale za cenu toho, že se účetnictví může dopouštět chyb. Je tedy velmi důležité najít vyhovující optimum.

V dávných dobách nebyly vyvinuté informační technologie, takže je jasné, že se účetnictví v prvopočátku psalo ručně a formy účetnictví se dále měnily a rozvíjely.

2.3.1 Forma přepisovací

Nejstarší forma vedení účetnictví. Tato forma byla nazývána jako italské účetnictví a obsahovala tři účetní knihy: memoriál, deník a hlavní knihu. (Novotný, 2018)

Tento model byl postupně zdokonalován, jelikož ztrácel přehlednost. Došlo například k oddělení deníků pro jednotlivé skupiny, dále vznikl sborník, který seskupoval položky deníku se stejnou předkontací. (Mejzlík, 2006)

2.3.2 Forma propisovací

Došlo k vylepšení tím způsobem, že tři komplikované zápisy za sebou, byly propsány přes úhlový papír, a tím se zrychlil postup účtování. Nutné bylo toto provádět na volné listy a ty daly základ tomu, aby mohl být zápis proveden na mechanickém stroji. (Mejzlík, 2006)

2.3.3 Mechanizace

Pojem mechanizace byl na místě, pokud byl zápis proveden prostřednictvím stroje. Postupné úpravy vedly ke vzniku účtovacího stroje. Postupným zdokonalováním a změnami se začaly používat děrné štítky. Byly to zakódované údaje, které se daly číst. Ať už mechanicky, opticky či elektricky. Zpět do své podoby se daly převést díky tiskárnám tzv. tabulačních strojů. (Mejzlík, 2006)

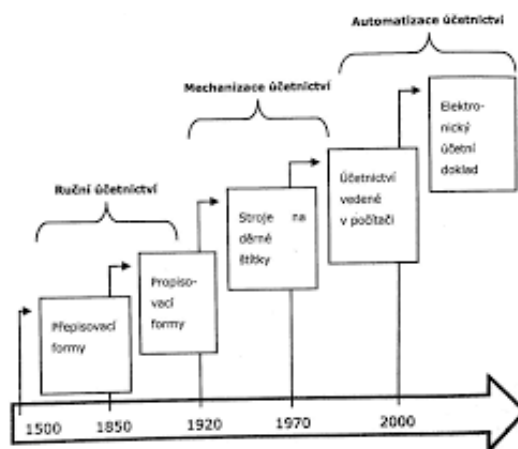
2.3.4 Automatizace

Automatizace byla posunem při hledání již zmíněného optima. Tato forma se postupně zdokonalila do podoby, kterou každý dnes zná. Využívání účetních systémů, jiných podnikových systémů, harmonizace účetních dat a jiné.

Účetní doklad v elektronické podobě, je fází automatizace účetnictví, dá se říct vrcholnou. Účetní doklad obsahuje údaje, na základě kterých je proveden účetní zápis, ale doklad není v písemné podobě, ale v elektronické. (Mejzlík, 2006)

Přináší výhody v podobě přístupnějšího předání dokladů například faktur, ale také nějaká negativa. Spíše řečeno rizika. Například rizika spojená s osobními údaji, která jsou uložena v databázích, ztráta dat či přístupu k nim.

Obrázek 2: Změny ve formách účetnictví

Zdroj: Mejzlík, 2006

Na obrázku č.2 je zaznamenán vývoj a změny ve formách účetnictví.

Automatizace účetnictví dala podnět k vývoji podnikových informačních systémů, ať už ryze účetních nebo dalších systémů, které zvládají více modulů.

Informační systém je systémem, kde vazby s okolím a mezi prvky systému, se uskutečňují předáním informací a dat. (Doucek, 2006)

Informační a komunikační technologie nejsou součástí jedné oblasti či skupiny zaměstnanců, ale jsou součástí celého podniku. V osmdesátých letech byly postupně do podniků nasazovány počítače, ale již v devadesátých letech došlo k výrazným změnám. Zpracování dat pomocí agend byl nahrazen jednou databázovou platformou, ze které se čerpalo. (Basl & Blažiček, 2012)

2.4 Podnikové systémy

Pod podnikovým systémem si můžeme představit dvě hlavní skupiny. Ekonomické systémy nebo ryze účetní systémy. Těchto ryze účetních systémů, které se zabývají pouze účtováním, už v dnešní době moc není. Dnes jsou aktuální programy, které obsahují něco více, například plánování výroby. Je více typů, a jedním z nich je asi nejznámější, a to je ERP systém, který patří mezi ekonomické systémy.

Ekonomické systémy by se daly rozdělit do dvou skupin. První skupinou jsou krabicové programy, kdy podnik koupí pouze program a neočekává další služby. Tyto typy nejsou vhodné pro firmy, které mají složitější výrobu a zpracovávají účetnictví na více počítačích. Jsou levnější a instalaci zvládne podnik sám. Cena se pohybuje v rozmezí mezi pěti až deseti tisíci korun. Druhou skupinou jsou programy, právě obohacené o další služby. Například o analýzu procesů v podniku, školení či upravení programu dle požadavků firmy. (Grásgruber, 2001)

Současné programy fungují na tzv. modulárním uspořádání. Program má jednotlivé moduly pro dílčí agendy. Provázanost modulů je nezbytná. (Grásgruber, 2001)

2.4.1 ERP systém

ERP systém (Enterprise Resource Planning) je jedním z typů podnikových systémů nezabývajících se pouze účtováním. Překlad by nejspíše zněl jako plánování všech zdrojů v podniku. Tento systém se snaží podnikové funkce sjednotit na úrovni celého podniku. (Gála, 2006)

Přesná a jasná definice tohoto systému neexistuje. V mnoha různých knihách je tento pojem definován odlišně.

Důležité ale je, že ERP systém pomáhá k plánování výroby, nákupu i prodeje, řídí zakázky i lidské zdroje, a s tím související nákladové a finanční účetnictví. Může být databází podniku a v neposlední řadě také sdílet jeho data. (Basl & Blažíček, 2012)

ERP systém má další zmodernizované koncepce a to například:

- SCM = řízení vztahů s odběrateli a dodavateli, informační podpora
SCM systémy umožňují zkrátit čas zpracování objednávky produktu a také zvýšit spolehlivost dodání. (Basl & Blažiček, 2012)
- CRM = řízení vztahů se zákazníky

(Mejzlík, 2006)

ERP systémů je na trhu nepřehledné množství. Je těžké se v nich orientovat, a k tomu může dopomoci třídění dle velikosti zákazníka neboli podniku, který má zájem o koupi systému.

- Velké systémy - podnik s více než 500 zaměstnanci, s obratem nad 800 milionů Kč
Do této skupiny by se dal zařadit systém společnosti SAP.
- Střední systémy - 25 až 500 zaměstnanců, obrat od 100 do 800 milionů Kč
Kolem této druhé skupiny se pohybuje Microsoft Dynamics AX a Helios vyšších tříd.
- Malé systémy - do 25 zaměstnanců a s obratem do 100 milionů Kč
Pro menší podniky vhodný Helios Easy či EKONOM.

(Gála, 2006)

Dalšími podstatnými vlastnostmi tohoto typu podnikových systémů, které je důležité brát v potaz, jsou přizpůsobení se národnímu trhu, provázanost jednotlivých modulů, prostředí systému, využitelnost ve světových jazycích, ale i rozsah a úroveň funkcí. (Gála, 2006)

Důležitým modulem v těchto programech je modul přípravy výroby. Aby toto byly schopny programy zvládnout, musí mít zejména kusovníky, zaznamenané výrobní linky a kapacity linek, normy a evidenci technologických postupů.

Modul plánování, ať už hlavní plánování nebo prognózování prodeje, umožňuje získat plánované objednávky, kapacity, požadavky například na materiál, ale také vyhodnocuje stav zásob, příjmů a výdajů.

Řízení zásob zajišťuje provádění inventur, přemísťování položek ze skladu do skladu, záznam o položkách na skladě, což je snad nejdůležitějším modulem pro výrobní firmy. Nesmí chybět nápověda a správa systému.

(Gála, 2006)

2.4.2 Účetní systém

Účetním systémem je zde myšlen systém, který se zabývá pouze podvojným účetnictvím. To znamená, že tyto programy nevyžadují napojení na jiná data firmy například obchodní či výrobní. Těchto programů ale dnes už moc nenajdeme. Účetní programy by ale měly nabízet základní moduly.

Účetnictví - hlavní kniha, deník, párování úhrad, DPH, kurzové rozdíly, rozvaha aj.

Finance - banka+pokladna

Faktury přijaté a vystavené

Sklady

Mzdy

Majetek - evidence a odpisy

Doprava - kniha jízd, vyúčtování náhrad

(www.ucetnisoftware.com)

2.5 Výběr účetního systému

Výběr účetního systému, ať už dokonalejšího, tím je myšleno propojenost s jinými daty ve firmě, nebo základního účetního programu, je pro podnik důležitou fází. Závisí na tom kvalita zachycení účetnictví, ale také jeho jednoduchost a implementace. Nesprávnost výběru může výrazně ovlivnit náklady firmy, kvůli následnému novému výběru.

Výběr můžeme rozdělit dle tří kritérií:

- Obsahová kritéria - plnění nezbytných funkcí pro účetní jednotku
- Technická - jaké vybavení a inovace firma potřebuje, ochrana dat aj.
- Obchodní - efektivnost investice a její budoucnost

(Mejzlík, 2006)

2.5.1 Obsahová kritéria

Obsahové kritérium v sobě skrývá mnoho dalších požadavků.

Vhodnost systému pro danou účetní jednotku je jedním z nich. Účetní systém musí obsahovat to, na co se daná účetní jednotka zaměřuje. Pokud podnik těží z obchodů s cizími zeměmi, měl by systém mít dobře propracované kurzovní rozdíly či bohatý kurzovní lístek. Důležité také je, zda má podnik další závody, tedy jak moc složitou strukturu má, kvůli předávání dokladů. Samozřejmě i velikost podniku ovlivňuje vhodnost systému.

Systém by měl být modulárně otevřený. Což znamená, že podnik nemusí zakoupit všechny moduly, které program obsahuje, ale jen některé, které se jim nejvíce hodí. Propojení modulů je důležité pro předávání dat.

Do obsahových kritérií lze zařadit blízkost programu k uživateli, jak je program přehledný či nároky na zaškolení. Přehledností se může obejít děláním chyb.

(Mejzlík, 2006)

2.5.2 Technická kritéria

Souvisí s vybavením, které v sobě počítač má, a také jakým operačním systémem disponuje. Pro větší firmy je nezbytné, aby se dalo pracovat na více počítačích souběžně a nevznikaly chyby.

Účetní data jsou pro podnik důležitá, proto bezpečnost dat, jejich ochrana a zálohování nesmí chybět.

(Mejzlík, 2006)

2.5.3 Obchodní kritéria

Smlouva o nákupu účetního systému obsahuje licenční podmínky, které je nutno dodržovat. Ve smlouvě jsou i informace o instalaci.

Náročnost instalace je často složitou fází, která se nechává specialistům, jelikož může mít vliv na správné fungování systému.

Při výběru systému je důležité vzít v potaz, zda zaškolení zaměstnanců hradí dodavatel a v jakém místě je provozováno.

Kritérium, které podnik nejvíce zajímá, je samozřejmě cena. Nemělo by to tak být, ale částečně souvisí s kvalitou vybíraného programu. Žádnému podniku není doporučeno, aby na účetním systému šetřil.

Cena se může lišit na základě velikosti podniku či počtu kupovaných modulů. Cena bývá hodně často stanovována pro zájemce individuálně.

(Mejzlík, 2006)

2.6 Hodnocení systému

Pro hodnocení systému je důležité, aby uživatel měl stanovené požadavky, a dle nich se jednotlivé systémy hodnotily. Hodnotí se, zda systém daný požadavek obsahuje, a jak moc je pro něho důležitý. (Mejzlík, 2006)

Výše zmíněná kritéria je vhodné uspořádat do přehledné tabulky a ohodnotit je.

Pokud podnik vybere dva potencionální adepty, je důležité si pročíst recenze. Nejsou ale již tak směrodatné. Pokud je to možné, podnik by si mohl pomocí demoverze systém vyzkoušet a zjistit, zda vše požadované obsahuje a zda podniku vyhovuje. (Grásgruber, 2001)

Cílem není najít nejlepší systém, ale nejvhodnější pro daný subjekt.

2.7 Nedostatky účetních systémů

Hlavním a nejpodstatnějším nedostatkem je, když účetní systém nezvládá požadavky uživatele na účetnictví. Uživatel může očekávat, že zakoupený program zvládne například jejich komplikovanou výrobu, ale program byl vyvinut bez konkrétního zaměření na účetní jednotku, a tedy nemusí mít takové vybavení, které firma požaduje. V tomto případě mohou klamat propagační materiály, ve kterých se uvádí, že program lze použít pro jakékoliv účely.

Pokud systém plně nevyhovuje, nezbyvá nic jiného než nákladné a obtížné řešení, a to výběr nového systému, anebo dokoupení jiných agend či funkcí.

Nedostatečné propojení subsystémů programu může vyvolat značné problémy a nesrovnalosti. Zůstatky zboží jednoho modulu se nerovnají zůstatkům na jednotlivých účtech. Tyto chyby mohou vzniknout tím, že systém nemá dostatečně ošetřeny opravy, rušení dokladů a nevyřešená práva provádění změn. Na chyby se většinou přichází pozdě a musí se vzniklá chyba vypořádat jako inventarizační rozdíl.

S tímto problémem souvisí, že některé systémy zejména české, dovolují opravit či smazat operaci, která již byla zaúčtována. Samostatnou skupinu tvoří ty, které dovolují účtovat na účty, které nejsou v účtovém rozvrhu.

Ke každému účetnímu systému je dodána příručka. V některých případech nebývá aktuální a neodpovídá dané verzi programu.

Některé účetní systémy nemají přehledné uživatelské prostředí, snadno se lze v základní obrazovce ztratit anebo se neví, kde co hledat. Toto ještě ztěžuje fakt, že tvůrci do systému vkládají zkratky, které nejsou v jiných odvětvích až tak známy. Při tisku sestav často chybí důležité údaje a systém nezvládá například číslování stránek.

Nepříjemným faktem je, že přihlašování pod jménem a heslem neochrání data, které spravuje účetní systém. Hodně systémů nepoužívá šifrování datových souborů, což znamená, že i cizí osoba může být schopna se dostat k datům, a to bez znalosti hesla či spuštění programu.

Uživatel programu by měl být obezřetný u ceny programu. Dodavatelé mohou uvést cenu bez určitých modulů anebo si mohou naučtovat doplňkové moduly zvlášť, což by se od standardní ceny z ceníku mohlo opravdu velmi lišit.

Pokud je účetní systém posouzen auditorem, neznamená to, že systém je pro uživatele naprosto vhodný a garantuje správnost účetnictví.

(Mejzlík, 2006)

3 Metodika

Na základě rozhovoru s vedením podniku jsou stanoveny dva účetní informační systémy, které jsou v této bakalářské práci řešeny.

Dále jsou od podniku zjištěny požadavky na účetní systém a tyto požadavky jsou klíčovými informacemi pro porovnávání těchto systémů. Požadavky jsou založeny na modulech a funkcích, které by vhodný systém pro daný podnik měl obsahovat. Podnik si také stanovil, zda je pro něj modul nebo funkce důležitá či nikoliv.

V této bakalářské práci je využita metoda komparace a bodového hodnocení. Pro tyto metody je důležité shromáždit informace o modulech a funkcích, které vybrané systémy mají. Tyto informace jsou vyhledávány z oficiálních stránek účetních informačních systémů.

Metodou komparace jsou účetní systémy porovnávány z hlediska modulů a funkcí, které obsahují. Rozložení bodového hodnocení jednotlivých modulů je znázorněno v příloze č.1. Bodové hodnocení je založeno na důležitosti modulů a funkcí pro daný podnik. Body jsou přidělovány v jednotlivých tabulkách. Bodové rozmezí je nastaveno na 20–0 bodů. Pokud informace o programu nelze zjistit, či modul nebo funkci systém neobsahuje, je systému přidělena 0. Některý z modulů nebo z funkcí může být splněn částečně, v tomto případě je přiděleno bodové hodnocení ve výši 5 bodů.

Moduly a funkce jsou při porovnání členěny do různých kategorií, které spolu věcně souvisí. Jako například porovnání z hlediska hlavních modulů systému, poskytovaných služeb či funkcích účtování.

Po porovnání systémů jsou na závěr sečteny výsledné body jednotlivých tabulek a je určeno doporučení vybranému podniku dle výsledků bodového hodnocení.

4 Řešení a výsledky

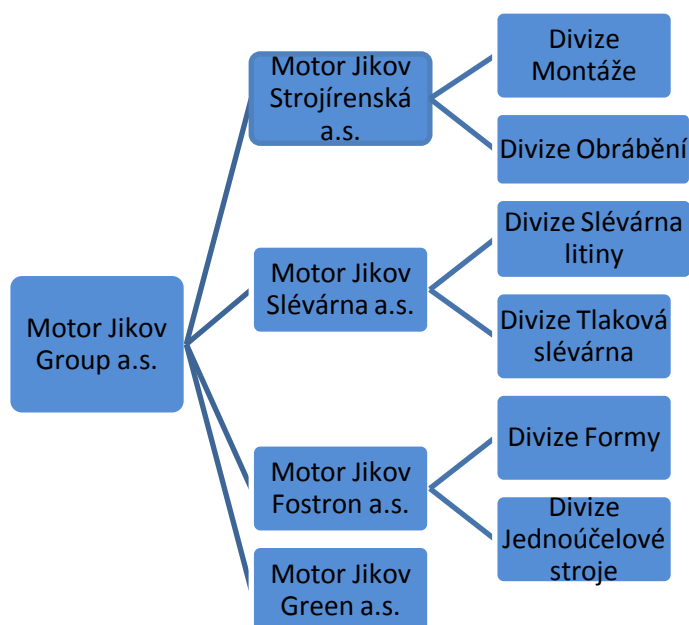
4.1 Popis vybraného podniku

Pro tuto bakalářskou práci byla vybrána společnost nesoucí název Motor Jikov Group a.s. se sídlem v Českých Budějovicích. Její historie sahá až do roku 1899. Dnes je to ryze česká akciová společnost se čtyřmi dceřinými společnostmi se slévárenským a strojírenským zaměřením. Motor Jikov Group a.s. se zabývá například výrobou forem, jednoúčelových strojů, zinkováním, kalením aj. se zaměřením na automobilový a spotřební průmysl. Mezi jejich vlastní výrobky patří čerpací stanice na CNG, dvoutaktní motory Jikov či formy. Výrobu doplňují díly pro hydraulické a filtrační systémy, speciální montážní stroje, odlitky či manipulační technika. Většina výroby směřuje na export na mezinárodní trhy. Nadnárodní a světové koncerny jsou hlavními odběrateli.

Motor Jikov Group a.s. klade důraz na spokojenost zákazníků, kvalitu, vzdělávání zaměstnanců a vývoj nových produktů. Ročně investují do rozvoje a vybavení přes 100 milionů Kč. Motor Jikov Group a.s. zaměstnává kolem 900 zaměstnanců a minulý rok dosáhl podnik tržeb 1,5 miliardy Kč. Také má mnoho ocenění například SUBDODAVATEL ROKU 2001 a 2003, CZECH TOP 100 nebo E.ON ENERGY GLOBE AWARD ČR. (www.motorjikov.com)

Tato česká akciová společnost se dělí na 4 společnosti a další divize.

Obrázek 3: Členění společnosti

Zdroj: zpracování autora

4.2 Charakteristika vybraných účetních systémů

Pro tuto bakalářskou práci byly vybrány dva účetní systémy. Aktuální účetní systém firmy Motor Jikov Group a.s. Microsoft Dynamics AX společně s potencionálním nástupcem stávajícího programu Helios Orange.

4.2.1 Microsoft Dynamics AX

Microsoft Dynamics AX je otevřený podnikový informační systém, ve kterém firma účtuje a řídí projekty. Microsoft Dynamics AX je jeden z produktů od firmy Microsoft. Patří do kategorie ERP systémů a spadá pod Microsoft Dynamics. Je určen pro střední a větší podniky.

Vývoj tohoto programu sahá až do Dánska. V létě roku 2002 tuto dánskou firmu odkoupila společnost Microsoft Corporation. Dnes je tento program dostupný ve 45 jazycích v rámci celého světa. Běžní uživatelé si mohou program upravovat a k dispozici jsou vývojové nástroje. Tento systém využívá svůj vlastní jazyk X++. Vývoj verze 2009 byl dokončen v květnu 2008 a tuto verzi podnik využívá. Poslední verzí je Microsoft Dynamics AX 2012. (www.dynamica.cz)

Společnost Microsoft uvádí pár výhod tohoto programu. Například podobné rozhraní a spolupráce se známými produkty jako je pro příklad Outlook. Dá se snadno přizpůsobovat, podporuje operace v různých měnách a jazycích. V neposlední řadě propojení se zákazníky, dodavateli či obchodními partnery. (www.microsoft.com)

4.2.2 Helios Orange

Helios Orange je produktem společnosti Helios, který vyvíjí společnost Asseco Solutions a.s. již od roku 1990. Na českém a slovenském trhu je největším dodavatelem podnikových informačních systémů. Softwarové aplikace dodávají i na ostatní trhy střední Evropy. Tato firma má pobočky například v Rakousku i Švýcarsku. Společnost se nezabývá pouze vývojem programů, ale také implementací a podporou systémů pro organizace všech velikostí.

Jejich jednotlivé systémy jsou děleny podle velikosti a zaměření podniků. Aktuálními produkty této firmy jsou Helios Green, vybraný Helios Orange, Helios Fenix, Red a Easy.

Helios Orange je nejrozšířenějším systémem v ČR. Má přes 4500 instalací. Zahrnuje například CRM, business intelligence, doplněný o insolvenční rejstřík.

Je řešením pro strojírenské podniky. Automatizuje velké množství procesů souvisejících s činnostmi výrobního podniku. Jedná se o technickou přípravu, plánování výroby, ekonomiku, logistiku, správu majetku, prodej, fakturace aj.

Mezi hlavní výhody a důležité funkce patří plnohodnotné CRM, velké množství miniaplikací, prediktivní analýzy či nástroj na přímou publikaci na web. (www.helios.eu)

4.3 Důvody uvažování o změně účetního systému

Motor Jikov Group a.s. používá verzi systému Microsoft Dynamics AX z roku 2009. K dnešnímu dni už existuje novější verze tohoto programu a to verze roku 2012. Původní verze podniku byla 2004, kdy v roce 2012 upgradovali na verzi 2009. Kvůli poměru cena/výkon nepřijali ihned verzi 2012. Jejich cílem byl upgrade v roce 2020 na tuto nejnovější verzi.

Primárním důvodem o změně programu je, že Microsoft přestal před dvěma lety podporovat verzi 2009, kterou firma momentálně využívá. Neměli by tedy k dispozici žádné aktualizace.

Podnik bude volit mezi dvěma možnostmi. První možností je, že zůstanou u firmy Microsoft a budou volit novější verzi programu, nebo změni systém úplně. Konkurenčním adeptem na nový účetní program byl zvolen Helios Orange.

Pro podnik není aktuální verze roku 2009 uživatelsky přívětivá a komfortní. Za nedostatek například považují, že v této verzi nelze pracovat offline.

Stávající verzi 2009 kupovali po částech. Proběhl nákup softwaru, dokoupili moduly a ještě počet uživatelů, což bylo nákladově náročné.

4.4 Ukázka zpracování účetních dat v programech

4.4.1 Microsoft Dynamics AX

Deníky a hlavní kniha

System Microsoft Dynamics AX používá k ručnímu účtování deníky. Deník je považován za pracovní formulář. Bezprostředně se z něj zápisy na účty neprovádějí, ale lze ještě před konečným zaúčtováním zápisy ověřit či změnit.

Transakce se obvykle do deníku zapisují jednou za měsíc. Transakce mají označení odvozené od čísla deníku, do něhož se zaznamenaly.

Zakládání nového deník se provádí v hlavním deníku programu. Uživatel si může zvolit z dosavadní nabídky dle názvu deníku či vytvořit zcela nový.

Doklady v hlavním deníku lze zadat dvěma způsoby. Buď na jednom řádku tzn. účet a jeho protiúčet, doklad se tedy vyrovná, nebo na více řádcích, tzn. že je zadán pouze účet bez protiúctu, dokud se strany nevyrovnají.

Hlavní kniha je registrem položek na stranách MD a DAL. Lze díky ní přidělovat či distribuovat částky na účty.

Pokladna

Práce s pokladnou se uskutečňuje v modulu Pokladna a banka. Evidence a správa pokladny se provádí v určeném okně s názvem Pokladní účty. Běžný provoz pokladny je uskutečňován přes deník, který je nadefinován v hlavní knize s typem deníku Hotovost.

Deník pro pokladnu se nachází v již zmíněném modulu. U pokladny je nezbytné schválit řádky deníku ještě před jejich zaúčtováním, což se u ostatních deníků neprovádí.

Výhodou je možnost tisku pokladního dokladu, pokladny či kontrola zůstatku hotovosti.

Prodej

Jelikož firma Motor Jikov a.s. je výrobní firmou, významnou částí programu je prodej. Založení prodejní objednávky, následné potvrzení objednávky, zaúčtování výdejky, dodacího listu a prodejní faktury.

Založení prodejní objednávky je v části Prodej a marketing. Prvně se musí zvolit účet odběratele a doplnit nezbytná pole. Zvolí se sklad a provozovna, jelikož tato provozovna se tiskne na doklady. Tímto krátkým postupem se založila prodejní objednávka s přiřazeným číslem například PO005617.

U této vytvořené objednávky je nezbytné doplnit některé údaje tzv. hlavičku. Například položka jazyk určuje, v jakém jazyce budou vytištěné doklady. Záložka dodání umožňuje doplnit datum příjmu či expedice. Zajímavostí je, že záložka cena popřípadě sleva se překopíruje ze smluv. Je tedy už dávno sjednaná a běžně se toto pole nemění. Záložka dimenze je velmi důležitou částí. Je klíčovým údajem pro finanční účetnictví, proto se musí dbát na její vyplnění. V dimenzi se vyplňuje oddělení,

nákladové středisko a účet. Nesmí chybět ani záložka Intrastat, která je rekapitulací pro hlášení.

Následně se musí vystavit potvrzení o objednávce, které je v oblasti zaúčtování v potvrzeních. Zaúčtování prodejní faktury proběhne v oblasti Prodej a marketing, kde se vyhledá část s názvem Prodejní objednávky. Vybere se ta, které se to týká, tedy objednávku číslo PO005617. Na kartě této objednávky se zvolí, že se chce generovat faktura na dané množství a zaškrtně se políčko zaúčtovat.

Tvorba dlouhodobého majetku

Část týkající se dlouhodobého majetku slouží k vytvoření a správě majetku.

Microsoft Dynamics AX má natolik propojené funkce, že lze vytvořit dlouhodobý majetek i přes řízení zásob, příjemky či dodavatelské faktury.

Vytvoření nového majetku se provede následovně. Na kartách se zvolí položka dlouhodobý majetek a zadá se položka Nový majetek. Určí se skupina majetku a vyplní se identifikační číslo. Vhodné je zadat popis nebo další informace. V tomto systému lze také vybírat kódy aktivit majetku za účelem jeho sledování nebo zadat skupinu vlastností, která bude napomáhat sledovat majetek podle daných vlastností.

(informace od podniku a vlastní šetření)

4.4.2 Helios Orange

Účetní deník

Deník je určen pro pořízení účetních dokladů, lze je dále členit a uložit do přehledů. Účetní doklad lze v přehledech prohlížet, upravovat nebo rušit.

Z účetního deníku se tisknou formuláře dokladů nebo sestavy dokladů.

V přehledu deníku jsou doklady aktuálního období. Jeden řádek je vždy jeden účetní zápis, kde se dá najít například číslo účtu, strana zápisu, částka, datum apod. Doklady v hlavní knize se zadávají tím způsobem, že se musí pořídit dva řádky, pro stranu MD a DAL zvlášť. Microsoft Dynamics AX toto pevně stanovené nemá.

Pokladna

V hlavním menu programu Helios Orange lze najít položku Pokladna – pokladní doklady. Zobrazí se druhy pokladen například pokladna s eurem či českou korunou.

Nový pokladní doklad lze vytvořit velmi snadno a to tím, že se v záložkách musí najít položka s názvem Nový. Do dokladu se vyplní příjem či výdej peněz, datum, organizace a účetní dimenze.

Doplní se položky dokladu s příslušnou hodnotou a případně opět účetní dimenze, pokud se liší od původní. Pokladní doklad se zaúčtuje velmi rychle a to tlačítkem OK.

Prodej

Vystavení prodejní faktury se nachází v přehledu vystavených faktur. Otevřou se druhy dokladů a zvolí se konkrétní číselná řada.

Hlavička faktury vydané obsahuje základní informace, které mají 5 částí. Organizace, parametry ceny, datum, měna a doplňkové informace. Do organizace se vyplní odběratel z adresáře. Do parametrů ceny se vyplní hodnota a sazby DPH. Údaje o měně lze čerpat z kurzovního lístku a kódů cizích měn. Druh dopravy se volí z číselníku, který má podnik přednastaven. Zadáním předpisu účetní souvztažnosti může být faktura zaúčtována.

Tvorba dlouhodobého majetku

V tomto systému slouží modul Majetek pro evidenci majetku a provádějí se zde také jeho odpisy. Majetek je veden na kartách, kde se zaznamenávají jeho pohyby. U Heliosu Orange je nezbytné zkontrolovat sazby, koeficienty odpisů a číselník. Zadání účetních kontací je zjednodušením při dalším účtování.

V tomto systému se zařazuje nový majetek přes přehled Protokoly zavedení, kde se zvolí nový protokol k zavedení majetku. V tomto protokolu se vybere typ majetku například dlouhodobý nehmotný majetek. Po zadání typu se objeví samotný zaváděcí protokol, kde je nutné vyplnit všechny důležité informace o daném majetku. Systém kontroluje, zda byly vyplněny všechny záznamy, hlavně číslo majetku.

(Návody Helios Orange, 2016)

4.4.3 Zhodnocení zpracování účetních dat

Dle postupů zpracování účetních dat a doplňujících informací o systémech, byl Helios Orange vyhodnocen za přehlednější systém.

Microsoft Dynamics AX je velmi komplexní, má více provázanějších funkcí, které působí méně přehledně než u Heliosu Orange. Proto byl Helios Orange zhodnocen z hlediska zpracování dat za přehlednější a je s ním snadnější zacházení.

U Microsoft Dynamics AX je nutné zaškolení a dlouhodobější manipulace, aby nezkušený uživatel zjistil, jak zmíněný systém funguje.

4.5 Požadavky firmy na účetní systém

V tabulce č.1 je zaznamenán přehled požadavků firmy na účetní systém.

Tabulka 1: Požadavky firmy

POŽADAVEK FIRMY	ANO	NE	Není důležité	Poznámka
Modul daňová evidence	X			
Modul účetnictví	X			
Modul personalistika a mzdy	X		X	AX propojená s M-Pro (Target Solution)
Modul sklady	X			
Modul banky	X			
Modul pohledávky	X			
Modul závazky	X			
Modul adresář	X			
Modul doprava	X			
Modul evidence majetku	X			
Modul pokladna	X			
Modul zakázky	X			
Modul smlouvy	X			
Modul celní software	X			Propojení na Intrastat
CRM	X			
Cash flow	X			
Propojení s MS Office	X			
Daňový kalendář	X			
Kniha jízd			X	
Online poradenství	X			
Demoverze pro vyzkoušení	X			
Implementace a servis dodavatelskou firmou	X			
Účtování dle středisek	X			
Účtování dle předkontací	X			
Úprava sestav a převod do formátu .xls	X			
Zajištění školení po změnách v programu	X			
Zajištění aktualizací programu	X			
Kladné reference programu	X			
Účtování v cizích měnách a sledování kurzových rozdílů	X			
Elektronická komunikace s úřady	X			
Finanční analýzy	X			
Sledování oprav	X			
Výkaznictví dle ostatních norem (IAS, IFRS..)	X			
Sdílení on-line a přenášení dat na pobočky/střediska	X			

Zdroj: zpracování autora

Modul personalistika a mzdy není pro podnik momentálně až tak důležitý, jelikož jejich aktuální program je propojen se systémem M Pro.

U modulu celní software vyžadují propojení na Intrastat. Intrastat je statistický systém, který sleduje obchod se zbožím mezi členskými státy Evropské Unie.

Mezi další požadavky patří přizpůsobení programu tzv. customizace. Uzpůsobení programu, jak je pro firmu vhodné.

Dále také výstup z databáze pro vlastní strukturu zpráv a hlášení pro manažerský informační systém.

Důležitým kritériem výběru programu pro firmu je poměr cena 5 licencí a výkonu. Dále firmu zajímá, zda je možný webový přístup pro přibližně 250 uživatelů a datová centra s čtečkou čárového kódu pro identifikaci materiálu a odvádění práce ve výrobě.

4.6 Porovnávání účetních programů z hlediska požadavků

Programy, které budou porovnávány, jsou Microsoft Dynamics AX verze 2012 a Helios Orange.

Porovnávání je rozděleno do více částí, které spolu věcně souvisí. Nejprve jsou programy porovnávány z hlediska základních modulů, které u programu požadují. Jako například daňová evidence s modulem účetnictví. Dále hlavní moduly, modul celní software, ostatní moduly a další. Systémy jsou porovnávány i z hlediska ceny, poskytovaných služeb, účtování a hodnocení.

Rozložení bodového hodnocení jednotlivých modulů je znázorněno v příloze č.1. Body jsou nastaveny dle důležitosti modulů a funkcí pro firmu. Bodové hodnocení je v rozmezí 20 - 0 bodů. Pokud informace o programu nelze zjistit či modul program neobsahuje, je programu přidělena 0.

Informace o modulech a vlastnostech systémů jsou čerpány z internetových stránek jednotlivých účetních systémů.

4.6.1 Modul účetnictví a modul daňová evidence

Tabulka č.2 znázorňuje dva důležité požadavky účetního programu firmy. Bez modulu účetnictví a modulu daňové evidence by byl účetní systém irelevantní.

Tabulka 2: Modul účetnictví a daňová evidence

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Modul účetnictví	20	20
Modul daňová evidence	20	20
Celkem bodů	40	40

Zdroj: zpracování autora

Jak lze z tabulky č.2 poznat, oba porovnávané programy tyto dva důležité moduly obsahují. Byl jim tedy udělen plný počet bodů za každý modul.

4.6.2 Hlavní moduly

Mezi hlavní moduly byly zahrnuty moduly personalistika a mzdy, banky, pokladna, sklady, pohledávky, závazky, doprava a evidence majetku.

Tyto moduly jsou pro podnik také velmi důležité. Výjimkou je pouze modul personalistika a mzdy viz.níže.

Hlavní moduly mají stejné bodové hodnocení jako tabulka č. 2. Moduly jsou pro firmu nezbytné.

Tabulka 3: Hlavní moduly programů

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Modul personalistika a mzdy	25	20
Modul banky	20	20
Modul pokladna	20	20
Modul sklady	20	20
Modul pohledávky	20	20
Modul závazky	20	20
Modul doprava	20	20
Modul evidence majetku	20	20
Celkem bodů	165	160

Zdroj: zpracování autora

Modul personalistika a mzdy v požadavcích podniku není momentálně až tak důležitý, jelikož jejich stávající program Microsoft Dynamics AX je propojen se softwarem M-Pro Target Solution, což je software pro personální řízení podniku. U ostatních programů, ale tento modul vyžadují. Microsoft Dynamics AX tento modul obsahuje, ale s rozšířením o zmíněné propojení, za což je programu uděleno vyšší bodové ohodnocení.

Tabulka č.3 říká, že Helios Orange obsahuje všechny moduly jako stávající program podniku, akorát u modulu personalistika a mzdy není propojen s dalším softwarem, z toho plyne, že u tohoto modulu získal plný počet bodů, ale je v pořadí až druhý.

4.6.3 Modul celní software

Modul celní software je pro podnik důležitým modulem, jelikož podnik exportuje do zahraničí a má spoustu zahraničních obchodních partnerů.

Firma u tohoto modulu požaduje napojení na Intrastat.

Tabulka 4: Modul celní software

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Modul celní software	ANO	ANO
Celkem bodů	20	20

Zdroj: zpracování autora

Dle tabulky č.4 oba porovnávané programy obsahují modul celní software a službu Intrastat. Získaly plný počet bodů. Programy se v tomto modulu vyrovnaly.

4.6.4 Další moduly

Do dalších modulů byl zahrnut modul adresář, modul zakázky a smlouvy.

Tyto moduly už nemají tak významnou váhu, je jim tedy uděleno bodové ohodnocení ve výši 15 bodů.

Tabulka 5: Další moduly

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Modul adresář	15	15
Modul zakázky	15	15
Modul smlouvy	0	15
Celkem bodů	30	45

Zdroj: zpracování autora

Rozdíly v tabulce č.5 byly shledány u modulu smlouvy, kdy Helios Orange na svých internetových stránkách uvádí, že tento modul obsahuje, ale u Microsoft Dynamics AX nebyla tato informace nalezena, proto mu byl udělen nulový počet bodů.

4.6.5 Ostatní funkce a moduly 1

Mezi další aspekty k porovnání patří funkce CRM neboli řízení vztahů se zákazníky. Tato funkce shromažďuje informace o zákaznících firmy. Dále cash flow, daňový kalendář a kniha jízd.

Tabulka 6: Ostatní funkce a moduly 1

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
CRM	15	15
Cash flow	15	15
Daňový kalendář	15	0
Kniha jízd	0	5
Celkem bodů	45	35

Zdroj: zpracování autora

Microsoft Dynamics AX v tabulce č.6 obsahuje většinu porovnávaných funkcí a modulů. Neobsahuje pouze knihu jízd, která ale není pro firmu prioritou. Helios Orange knihu jízd obsahuje, ale nemá daňový kalendář, který je ohodnocen vyšším počtem bodů.

4.6.6 Ostatní funkce a moduly 2

Do této skupiny byly zařazeny dvě funkce. Elektronická komunikace s úřady a propojení s MS Office.

Tabulka 7: Ostatní funkce a moduly 2

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Elektronická komunikace s úřady	15	5
Propojení s MS Office	15	15
Celkem bodů	30	20

Zdroj: zpracování autora

V tabulce č.7 jsou porovnány ostatní funkce a moduly. Propojení s MS Office obsahují oba porovnávané programy, ale elektronickou komunikaci s úřady splnil Helios Orange pouze částečně, jelikož zajišťuje komunikaci pouze s některými úřady. Byl mu tedy udělen nižší počet bodů za částečné splnění tohoto požadavku.

4.6.7 Služby

Mezi poskytované služby dodavatelem programu byly zahrnuty: zajištění školení po změnách v programu, online poradenství, poskytnutí demoverze na vyzkoušení, implementace, servis dodavatelskou firmou a zajištění aktualizací programu.

Tabulka 8: Služby

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Zajištění školení po změnách	15	15
Online poradenství	5	5
Poskytnutí demoverze	5	5
Implementace dodavatelem	5	5
Servis dodavatelem	5	5
Zajištění aktualizací	0	15
Celkem bodů	35	50

Zdroj: zpracování autora

V tabulce č.8 jsou zhodnoceny poskytované služby dodavatelské firmy účetních systémů.

Firma Microsoft provozuje služby na libovolné smluvní bázi, od běžné objednávky po trvalý outsourcing technických služeb na základně smlouvy. Ten zajišťuje uživateli neustále dostupný servis. Většina služeb je poskytována vzdálenou formou. Pokud to u některých služeb nelze použít, je proveden výjezd k zákazníkovi. Zda jsou služby zpoplatněné, nebyly nalezeny žádné informace.

Společnost Helios nabízí školení a websemináře buď z pohodlí domova anebo se zájemce musí dopravit do určitého města. Například do Českých Budějovic. Tato varianta služby už je zpoplatněná a to většinou kolem 3000,- Kč, ale záleží na tom, o jaké školení se jedná a čeho se týká. (www.helios.eu)

Pro program Helios Orange i Microsoft Dynamics AX lze z oficiálních stránek stažením získat demoverzi tohoto typu programu. Problém však může nastat v tom, že demoverze může být ve starší verzi a nemusí obsahovat všechny inovace, což může zkreslit rozhodnutí uživatele o programu a také hodnocení programu. Byl jim tedy udělen nižší počet bodů.

Zajištění aktualizací neboli tzv.update je v některých případech prováděn uživatelem samotným, pokud tato forma nelze provést, je zasláno DVD s novou verzí. Takto to uvádí firma Helios na svých oficiálních internetových stránkách. U systému Microsoft Dynamics AX nebylo možné zjistit tyto informace.

4.6.8 Funkce účtování

Do této skupiny k porovnání bylo zahrnuto účtování dle středisek, účtování dle předkontací, účtování v cizích měnách, sledování kurzových rozdílů, sledování oprav, úprava sestav a převod do formátů .xls.

Úprava sestav je pro podnik důležité, a to z důvodu tvorby vlastních struktur zpráv a hlášení, pro manažerský informační systém. Toto je důležitým kritériem u výběru programu a patří mezi nejvýše hodnocené požadavky.

Tabulka 9: Funkce účtování

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Účtování dle středisek	15	15
Účtování dle předkontací	15	15
Účtování v cizích měnách	15	15
Sledování kurzových rozdílů	15	15
Sledování oprav	10	10
Úprava sestav a převod do formátů .xls	20	20
Celkem bodů	90	90

Zdroj: zpracování autora

V tabulce č.9, kde jsou zhodnoceny ostatní funkce účtování, není sledován žádný rozdíl mezi programy. Každý z programů obsahuje tyto požadavky. Obsahují i úpravy sestav, které jsou pro podnik důležitým požadavkem.

Firma mezi dalšími požadavky zmínila nezbytnost webového přístupu 250 uživatelů do účetního programu. Vybrané dva účetní programy dle jejich webových stránek tuto funkci splňují.

4.6.9 Jiné požadavky

Mezi jiné požadavky byl zařazen požadavek sdílení on-line a přenášení dat na pobočky, společně s výkaznictvím dle ostatních norem (IFRS...) a finančními analýzami.

Tabulka 10: Jiné požadavky

Požadavek	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Sdílení on-line a přenášení dat na pobočky/střediska	15	15
Výkaznictví dle norem (IFRS..)	10	10
Finanční analýzy	15	15
Celkem bodů	40	40

Zdroj: zpracování autora

Tabulka č.10 se zabývá jinými požadavky. Tyto požadavky byly splněny u obou programů.

Při důkladnějším zjišťování například požadavek finanční analýzy u Helios Orange je podrobně rozpracován na fóru firmy Helios, kde jsou podrobné popisky a informace o tomto požadavku, což je velmi užitečné. U firmy Microsoft na oficiálních stránkách nebylo nic takového nalezeno.

4.6.10 Kladné reference programu

Reference programu neboli hodnocení jejich uživatelů je důležité, ale naopak může být velmi zkreslující, jelikož na internetových stránkách systémů jsou zveřejněny jen kladné reference, a nelze objektivně zhodnotit, které z těchto dvou programů má lepší hodnocení od uživatelů. K těmto referencím při hodnocení programů nebude přihlíženo a byl jim udělen nulový počet bodů.

4.6.11 Cena systému

Tabulka 11: Cena systému

Cena	Microsoft Dynamics AX	Helios Orange
Cena 1 licence	200 000,-	100 000,-
Cena 5 licencí	1 000 000,-	500 000,-
Celkem bodů	10	15

Zdroj: zpracování autora

V tabulce č.11 jsou porovnávány ceny jednotlivých systémů. Zmíněna je cena 1 licence a cena 5 licencí, jelikož podnik hodnotí systém z hlediska 5 licencí.

Zjištění důvěryhodných cen bylo složité. Cena je závislá na tom, kolik podnik žádá modulů, licencí, přístupů či dalších jiných funkcí. Proto cena bude pro každý podnik jiná. Těmto hodnotám nebyla přikládána taková váha, ale cena je důležitou součástí výběru programu, proto byla zahrnuta do srovnávání a hodnocení.

Tomuto hodnocení bylo přiděleno bodové hodnocení ve výši 10 bodů. V případě, že by cena za 1 licenci překročila 300 000 Kč, došlo by k částečnému splnění požadavku a bodové ohodnocení by bylo ve výši 5 bodů. Jelikož tato částka je pro podnik maximální částkou za 1 licenci. Helios Orange je až o polovinu levnějším systémem, byly mu tedy uděleny plusové body ve výši 5.

Pro podnik je únosné platit ročně 5,5 až 7 milionů Kč za účetní informační systém.

4.7 Výsledky hodnocení účetních systémů

V tabulce č.12 jsou shrnuty body za hodnocení dvou účetních programů. Systémy jsou ve výsledném pořadí.

Tabulka 12: Výsledky hodnocení

Program	Celkem bodů
Helios Orange	515
Microsoft Dynamics AX	505

Zdroj: zpracování autora

Dle bodového ohodnocení program Helios Orange získal 515 bodů, což je více než u stávajícího programu podniku Microsoft Dynamics AX. Na základě těchto výsledků je stanoveno doporučení danému podniku.

4.8 Doporučení vybranému podniku

Na základě hodnocení dvou účetních systémů, Helios Orange a Microsoft Dynamics AX, bylo zjištěno, že Helios Orange v hodnocení získal více bodů. Splnil všechna kritéria kromě daňového kalendáře. Elektronickou komunikaci s úřady splnil pouze částečně.

Microsoft Dynamics AX obdržel druhé místo s 505 body, což je pouze o 10 méně než u Heliosu. Nesplnil knihu jízd, modul smlouvy a zajištění aktualizací se dle oficiálních stránek nedalo zjistit.

Jelikož bodové rozpětí dvou systémů je velmi malé, je doporučeno firmě Motor Jikov Group a. s. zahájit schůzky a řešení s oběma adepty na budoucí účetní informační systém. Tedy s firmou Helios i s Microsoftem. Tito dodavatelé by mohli představit své produkty formou prezentace a bližšího představení systémů.

Pro podnik nebude problém navázat kontakt s Microsoftem, jelikož jejich aktuální verze je také od Microsoftu. Dodavatel je tedy už trochu seznámen s požadavky, které podnik má a Microsoft může udělat nabídku nové verze směrem k podniku. Podnik byl s jejich službami doposud velmi spokojen.

S firmou Helios by podnik neměl mít také velké problémy. Systémy od firmy Helios jsou v České republice velmi rozšířené, to samé i jejich pobočky a kontakty skrz celou Českou republiku. Jako velkou výhodou pro podnik je hodnocen přístup ke službám, které Helios nabízí. Mnoho webseminářů a školení i ve městě sídla podniku.

Výsledné a definitivní rozhodnutí bude záviset na podniku. Na jejich zhodnocení přístupů dodavatelů, jejich nabídek a cen. Toto rozhodnutí o zvolení vhodného systému bude úkolem pro vedení společnosti.

5 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá výběrem účetního informačního systému pro firmu. V přehledu řešené problematiky je z teoretického hlediska rozebrán vývoj účetnictví, techniky vedení či postup technologií v oblasti zpracování účetních dat. Účetnictví má dlouhou historii, která sahá až do doby otrokářů.

Zdokonalení v oblasti účtování bylo velmi rychlé. V dnešní době je na takové úrovni, že uživatelský přehled o této problematice může být velmi snadno ztracen.

Nezbytnou součástí tohoto tématu jsou také obecná kritéria výběru systému, jeho zhodnocení a nedostatky systémů, kterým je dobré se vyvarovat. Je zcela jasné, že podnik by se neměl rozhodovat pro vhodný systém dle pořizovací ceny, která může být matoucí a v jiné výši, než požaduje. Tento případ je ale velmi častý. Podnik by neměl hledat nejlevnější systém, ale ten, který splňuje nejvíce požadavků, které podnik na systém má. Samozřejmě s ohledem na okolnosti, které mohou být při výběru klamavé, což jsou například reference programu na oficiálních internetových stránkách.

V praktické části je nejdříve popsán vybraný podnik. Jsou zde zmíněny vybrané postupy zpracování účetních dat ve dvou účetních programech a zhodnocení, ve kterém ze systémů jsou postupy jednodušší. V této části jsou také požadavky podniku na účetní systém. Požadavky na účetní systém byly zjišťovány na základě rozhovoru s vedením podniku. Pro jednotlivé požadavky jsou přiřazeny body. Body pro jednotlivé požadavky jsou rozdělovány dle důležitosti a seřazeny od nejdůležitějšího po nejméně důležitý.

Moduly a funkce, které programy obsahují, jsou porovnávány v tabulkách. Moduly a funkce v jednotlivých tabulkách spolu věcně souvisí. Například jsou porovnávány poskytované služby, které nabízí dodavatel systému, funkce účtování či hlavní moduly. Informace o programech byly získávány pomocí oficiálních internetových stránek konkrétního účetního informačního systému. V průběhu bodování systémů byly zaznamenány pouze malé rozdíly mezi programy.

Na závěr praktické části je navrženo doporučení konkrétní firmě při výběru účetního informačního systému. Výsledek není úplně jednoznačný. Dva vybrané systémy jsou velkými konkurenty a jejich výsledné bodové hodnocení bylo tak těsné, že podniku bylo doporučeno zahájit řešení s oběma dodavateli.

Výběr je pro firmu důležitým krokem, který by měl být uskutečněn s rozvahou a zhodnocením všech pozitiv i negativ systému. Podnik by se neměl rozhodovat na základě jednoho požadavku, ale dle více kritérií, které jsou podstatné pro daný podnik.

Na trhu je nepřehledné množství účetních systémů, které jsou podnikům nabízeny, ale nejdůležitější je rozeznat ten, který pro podnik splňuje všechny jejich požadavky. Špatný výběr účetního informačního systému může způsobit problémy v podniku a následně také zvýšení nákladů kvůli pořízení nového plně vyhovujícího systému.

Je to těžké rozhodnutí, které by mělo dělat vedení podniku v souladu se strategií, kterou daný podnik má.

6 Summary

The bachelor thesis deals with a selection of an accounting information system for a company. A development of accounting technologies, rating with choosing the accounting information are mentioned because it is a basis for this bachelor thesis. Information about the company and its requirements for the accounting information system are based on an interview with employees and information from the website. According to the requirements of the company the accounting systems are compared. In the bachelor thesis is used the point rating method and the method of comparison. The differences of systems are in processing accounting data and in modules. The recommendation for the company is the conclusion of the bachelor thesis.

Key words: an accounting information system, comparison, final choice

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] Basl, J., & Blažíček, R. (2012). *Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti* (3., aktualiz. a dopl. vyd). Praha: Grada.
- [2] DOUCEK, Petr. *Řízení projektů informačních systémů*. 2. rozš. vyd. Praha: Professional publishing, 2006. ISBN 80-86946-17-7.
- [3] GÁLA, Libor, Jan POUR a Prokop TOMAN. *Podniková informatika*. Praha: GradaPublishing, 2006. Management v informační společnosti [Grada]. ISBN 80-247-1278-4.
- [4] Grásgruber, M. (2001). Ekonomický software pro malé a střední podniky [Online]. *It Systems*. Retrieved from <https://www.systemonline.cz/clanky/ekonomicky-software-pro-male-a-stredni-firmy.htm>
- [5] Helios [Online]. Retrieved November 19, 2018, from www.helios.eu
- [6] MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1136-3.
- [7] Microsoft [Online]. Retrieved November 23, 2018, from <https://msdn.microsoft.com/en-us/library/aa496071.aspx>
- [8] Microsoft Dynamics AX řešení pro každou firmu [Online]. Retrieved November 18, 2018, from <https://www.dynamica.cz/microsoft-dynamics-ax-reseni-pro-kazdou-firmu/>
- [9] Motor Jikov Group a.s. [Online]. Retrieved November 15, 2018, from www.motorjikov.com
- [10] Návody HELIOS Orange, HELIOS Easy [Online]. Retrieved February 28, 2019, from <http://www.burokomplet.cz/navody-helios-orange-easy>
- [11] Novotný, P. (2018). *Účetnictví pro úplné začátečníky 2018*. Praha: GradaPublishing.

- [12] Paseková, M. (2007). *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Kernberg.
- [13] Účetní software [Online]. Retrieved October 14, 2018, from http://www.ucetnisoftware.com/podvojne_ucetnictvi.html
- [14] Vyhláška č.500/2002 Sb. [Online]. Retrieved from <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
- [15] Zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví [Online]. Retrieved from <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

8 Seznam obrázků

Obrázek 1: Kritéria efektivnosti pro vedení účetnictví	5
Obrázek 2: Změny ve formách účetnictví	7
Obrázek 3: Členění společnosti.....	15

9 Seznam tabulek

Tabulka 1: Požadavky firmy	22
Tabulka 2: Modul účetnictví a daňová evidence.....	24
Tabulka 3: Hlavní moduly programů	24
Tabulka 4: Modul celní software	25
Tabulka 5: Další moduly	26
Tabulka 6: Ostatní funkce a moduly 1	26
Tabulka 7: Ostatní funkce a moduly 2	27
Tabulka 8: Služby.....	27
Tabulka 9: Funkce účtování.....	29
Tabulka 10: Jiné požadavky.....	30
Tabulka 11: Cena systému	31
Tabulka 12: Výsledky hodnocení.....	32

10 Seznam příloh

PŘÍLOHA 1 – Bodové hodnocení modulů a funkcí

11 Přílohy

Příloha č. 1: Bodové hodnocení modulů a funkcí (sestupně)

Kritérium	Bodové hodnocení	
Modul daňová evidence	20	
Modul účetnictví	20	
Modul personalistika a mzdy	20	Plusové ohodnocení=5b
Modul sklady	20	
Modul banky	20	
Modul pohledávky	20	
Modul závazky	20	
Modul doprava	20	
Modul evidence majetku	20	
Modul pokladna	20	
Modul celní software	20	
Úprava sestav a převod do formátu .xls	20	
Modul adresář	15	
Modul zakázky	15	
Modul smlouvy	15	
CRM	15	
Cash flow	15	
Propojení s MS Office	15	
Daňový kalendář	15	
Demoverze pro vyzkoušení	15	Částečně splněno=5b
Účtování dle středisek	15	
Účtování dle předkontací	15	
Zajištění školení po změnách v programu	15	
Zajištění aktualizací programu	15	
Účtování v cizích měnách a sledování kurzových rozdílů	15	
Elektronická komunikace s úřady	15	Částečně splněno=5b
Finanční analýzy	15	
Sdílení on-line a přenášení dat na pobočky/střediska	15	
Sledování oprav	10	
Výkaznictví dle ostatních norem (IAS, IFRS..)	10	
Kniha jízd	5	
Online poradenství	5	
Implementace a servis dodavatelskou firmou	5	
Kladné reference programu	0	

Zdroj: zpracování autora